

BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 so
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélye
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő!

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haassenstein és Vogler (Jaulus), Dukés és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haassenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukés M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

137. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, november 26-án.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó, 1885. november 25.

(m—n.) Az országgyűlés második periodusa megnyílt. A honatyák ismét együtt vannak, hogy gyakorolják törvényhozói kötelességeiket. Bő alkalmat juttat erre a kormány; alkalmat nyújt a munkára, a pártok mérkőzésére.

Az első ülésen a kormány törvényjavaslatok egész sorrendjét tette le a ház asztalára, — mindannyi reform-javaslat. Egyik messzebbre kiható, mint a másik; egyik fontosabb, szükségesebb, mint a másik. Az a kormány terjesztette be ezeket, melyet az ellenzék örökösen semmittevéssel, hanyagsággal és szakértelem hiánnyal vádol.

Bizonyosságát adta vele szakadatlan munkásságának s azon körülménynek, hogy ma csakugyan ő van hivatalban s csak ő lehet hivatalban a kormány-pálcát kezében tartani. Bebizonyította, hogy ismeri az ország bajait és tudja, hol és hogyan kell segíteni.

A közigazgatási reform s a képviselői mandátum meghosszabbítása a legfontosabbak. Az elsőre szükség volt, mert közigazgatásunk hézagossá, hiányos volt, a melyet örökösen újabb és újabb rendeletekkel szabályozott a kormány. Ideje már, legfőbb ideje, hogy törvény szabályozza a magyar közigazgatást. Érezhető ez az ország minden részében, de talán sehol sem olyannyira, mint a nemzetiségi megyékben, a hol az államnak ugyiszovalán semmi garanciája a megyében nem volt.

Hiányzott eddig valami, a mi módot adjon minden körülmény között az állam érdekeinek megóvására, tekintélyének fentartására. Ez a valami most a főispánok hatáskörének kiterjesztésében már megvan. A főispánok kezébe adatik bizonyos hatalom, melylyel eddig nem bírt, de melylyel feltétlen rendelkeznie kell, hahogy azt akarjuk, hogy az állam képviselője legyen a megyében.

Még lesz alkalmunk a tárgyhöz bővebben hozzászólni, a mikor az országgyűlés tárgyalni fogja ezt. Azt azonban nem habozunk már ma is kimondani, hogy a javaslat az ország közvéleménye, éveken át hangoztatott kívánságainak teljesen megfelel.

Védi, fedezi az államot minden eshetőség ellen s meghagyja a vármegyék autonómiáját sértetlenül. Habár a tisztviselők választása igen sok tekintetben kifogás alá esik, habár a vá-

lasztási rendszer mellett az önálló, független s szabad közigazgatás bizonyos mértékig csak illuzóris, mert a tisztviselő ki van téve választói tetszésének — mondjuk önkényének — mindazonáltal jól esik látni, hogy a megye önkormányzati jogától meg nem fosztatik.

Tőlük függ csak, hogy azt mindvégig megtartsák. A tisztviselők választását illetőleg megnyugvást csakis a kandidációjában találunk, a mely mégis elég biztosítékot nyújt a választási visszaélések, pártbosszú s hasonlók ellen.

A második javaslat a képviselői mandátum meghosszabbításáról szól. A három éves mandátum meghosszabbítandó volna öt évre. — Ez nem a kormány terve. Nyíltan beismerjük, hogy az ellenzék volt az, mely ezt forceirozta. Ők vetették fel ennek szükségét, csak magával az idővel nem voltak tisztában. A kormány, mely minden jó tanácsot — bárhonnan jöjjön az — készséggel elfogad, magáévá tette ezt is, mert be kellett látnia, hogy a mandátum jelen tartama sem az országgyűlés munkaképességének, sem az eszélyességnek meg nem felel.

Megvitathatlan tény, hogy az országgyűlés munkaképessége és ezzel a kormányzat állandóbb s biztosabb voltára nézve előnyösebb az öt évi tartam, mint a három évi. E szempontból véve, a javaslat ellen kifogást emelni nem lehet.

Igaz, hogy ezen indok ellentétben van a valódi népképviselő elvével, melynek főfeltétele a szoros kapcsolat s érintkezés jogokat adó, azaz választó és jogokat nyerő, azaz népképviselő között. Ez utóbbira nagy súlyt fektetünk. Mert Magyarország alkotmányos állam, hol nemzet és király egymásra utalvák, hol a nép jogait a kormányzatnak feláldozni nem szabad. Akkor tehát, midőn a szőnyegen lévő javaslat az országgyűlés munkaképességének emelését célozza, nem szabad e második körülményt szem elől tévesztetni.

Ha vizsgáljuk az európai nemzetek választási törvényeit, azokét t. i., melyek népképviselő elvén alapulnak, úgy találunk négy éves és hosszabb mandátumokat; három éves ma már sehol sincs. A kormány szem előtt tartotta e körülményt s összevetette az elméletet a gyakorlattal s az arany középutat választotta. Ez az öt év; sem nem rövid, sem nem hosszú periodus.

Ezen reformot mindenkinek felett a nálunk annyi küzdelemmel, annyi elkeseredéssel folyó választások tették és teszik szükségessé. Nálunk minden választás valóságos tőkevesztés, melyben a nép nyugalma, közigazdaságunkat feláldozzuk a pártérdeknek. Nálunk a három éves választás mellett a nép békéje, nyugalma meg van zavarva; a nép el van vonva munkájától s hódol a korrupció terjedésének. Jól tudjuk mindnyájan, hogy a választási mozgalmak csaknem egy évvel a választás előtt kezdődnek. Hisz volt alkalmunk tapasztalni, hogy az ellenzék már most mozog, szervezkedik, holott a választások még csak másfél év múlva lesznek.

Ettől kell megóvni népünket, mely bizonyára szívesebben áldozza fel jogainak egy részét, semhogy egy egész évig izgatottságban, felebarátaival, rokonaival, nem ritkán apa fiával versengésben, haragban legyen.

A kormány kötelessége módot találni erre — ha kell, a szabadelvűség korlátozása árán is. A kormány tehát csak ezt a kötelességét teljesítette, s a ki elolvassa Tisza indokolását, melylyel e javaslatot kíséri, midőn reámutat a szükségre, mely e módosítást igényeli, a nálunk mindennapos választási anomáliákra: az meg lesz győződve — ha eleintén a szabadelvűség, népszabadság elvéből kiindulva, ellenezné is — hogy e módosításra az országnak szüksége van.

El vagyunk készülve, hogy az ellenzék — bár ő maga kívánta azt legelőbb — opponálni fog a javaslatnak: mert hát Tisza terjesztette be. Nem akarunk előhajolni a tárgyalásnak, tartózkodunk minden vélemény-nyilvánítástól. Bevárjuk a tárgyalást s akkor majd hozzászólunk.

Belföld.

Az autonom vámtarifa. Az osztrák-magyar vámkonferencia az általános autonom vámtarifa megbeszélése céljából 23-án a külügyminisiteriumban egybegyűlt. A magyar kormány részéről ezen értekezletre Mihálovits osztálytanácsos utazott Bécsbe.

Vasuti conventió Romániával. A közlekedési minisiter törvényjavaslatot terjesztett elő az Ausztria-Magyarország és Románia között 1879 evi márczius 12—15-én kötött pótegyezmény második cikkének megváltoztatása iránt. E törvényjavaslatnak lényeges tartalma a következő:

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

I r é n.

Történelmi korrajz a 15. századból. Irta — z. (Folytatás.)

Irén — így hívták a szép fogolynőt — alig haladta még meg a tizenhét tavaszt s feltehető volt, hogy a még fiatal fejedelem szép foglya iránt nem marad érzéketlen.

Irén pedig lényének kimondhatatlan varázsával a büszke győzött csakhamar annyira meg tudta hódítani, hogy az az állam ügyeitől egészen visszavonulván, kedvese szeméből éjjel-nappal szivta a szerelem édes mérgét.

Az általános vélemény szerint ezen viszony kutyafejévé vált a rossz igazságszolgáltatásnak és a nép elnyomatásának a hatalmasok által, kik azt hitték, hogy az uralkodó szigorától — kinek figyelme az állam ügyeitől úgy is el van vonva — mit sem kell tartaniok. Minden nap új nemét mutatja fel az erőszakoskodásnak, mit az előkelők a szegényebbek ellen elkövettek, ugyannyira, hogy a nép, mely mindezek okát a fejedelem elpuhulásában vélte föllelhetni, nyíltan zugolódni kezdett. A janicsárok és a többi harcziás nép visszatetszésüket nyilvánították a szultán férfitlan jellemével szemben, melyet Konstantinápoly meghódítása óta tapasztaltak; és a tények emez állásánál tartani lehetett veszélyes népszundulástól.

Csak a fejedelem füléhez nem jutott el a nép szava, mert mindenki félt heves kedélyétől. Muhamed azonban sokkal inkább el volt bájolva a fiatal görög nő szépségétől, semhogy az uralkodói gondokat nyomasztó tehernek ne tartotta volna. Az elégtelenség már is arról tanakodtak, miképen mondják fel a szultánnak az engedelmisséget, és általános eszéd tárgya volt trónja elvesztése s hogy az uralkodó kedvenczét, Musztafát, kivel együtt nevelkedett föl, szultánnak kikiáltják; mert ezen ifju fenkölt szelleme és harczi bátorsága által, mik az utóbbi hadjáratokban kitüntették, az összes nép és hadsereg szeretetét és ragaszkodását nagy mérvben kivívta magának.

De a derék ifju, távol a gondolattól, hogy a nép érzületeit saját előnyére felhasználja; elhatározta. miszerint uralkodóját a feje fölött tornyosodó vészfellegekre idejekorán figyelmezteti, még mielőtt a romboló villám reá lecsapna. Egy napon tehát előtte megjelenén, s miután az országos szokás szerint magát a szultán előtt többször mélyen meghajtotta, így szólott hozzá:

»Ne haragudjál, oh uram, rabszolgáid legcsekélyebbikére, ki uralkodójának az állam üdvét célzó tanácsokat mer adni.«

»Mi vezet hozzám?« — kérde a szultán nyájasan; és Musztafa folytatá:

»Beszédem ugyan merészen hangzik: de a kegy-

melylyel szolgádat kora ifjúsága óta elhalmozod, felbátorítja, hogy megmutassa neked a veszélyeket, mik Konstantinápoly bevételé óta elpuhult életmód miatt megsemmisüléssel fenyegetnek. A nép és a hadsereg már is zugolódna. Hová lett az a harczi szellem, mely már gyermekkorodban lelkesített, a midőn Iliát meghódítani és magadat Rómában megkoronáztatni akartad? Az általad rövid idő óta követett út csak a trón elvesztéséhez vezethet. Elődeid nem így cselekedtek. I. Ozmán, Lithymniát és a Középtenger mellett fekvő országok legnagyobb részét hatalmába ejtve, tíz évi uralkodása alatt egyszer sem engedte át magát a nyugalomnak s harczoshoz nem illő puha életnek. Hyrkán, ennek fia és hősiességének örököse, meghódította Mösziát, Phrygiát és Káriát, uralmát a Hellespontig kiterjesztvén. Ennek utóda I. Murád, első volt, ki a török fegyvereket Európa ellen fordítva, Románia, Szervia, Bosznia tartományokat és Bulgáriát meghódította. Bajazet végre, kit Szolimán öccse trónjától meg akart fosztani, mily diadalmasak voltak fegyverei Európában! Mily harczi szellem kellett, hogy azon férfit átlassa, ki nem habozott egy Tamerlán ellen sikra szállani, tudván, miszerint ez 600.000 főnyi gyalog és 140.000-nyi szittya lovas hadsereget állíthatott vele szembe! — Nevezzek-e még többeket elődeid közül, kik folytonos hadjáratok által birodalmukat szilárdították és kiterjesztették? — Talán azt hiszed,

A román állam tulajdonát képező predeáli pályaudvar nemzetközi pályaudvarnak nyilvánították. Az utasok podgyászainak vámkezelése itt, a kereskedelmi áruké, akár ezen, akár más, magyar, osztrák, vagy román vámhivatalnál eszközölhető. A magyar kormány a vámkezelési helyiségekért és berendezésekért a román kormánynak 79,303 frank évi járadékot fizet aranyban, melybe azonban nincs beleszámítva a közös szolgálatra ingyébe vett helyiségek felszerelésének ára, mely a vasutak között egyezmény útján lesz megállapítandó. Ezen járadék és felszerelési költség a multa nézve is, még pedig 1881. évi január 1-től számítva fizetendő.

A magyar kormány eguttal azon egész tőke után, mely a kizárólag magyar kezelés céljaira szolgáló létesítményekre és javításokra és azon tőke felszerelése után, mely a közös szolgálati célokért teljesített javításokra és létesítményekre ezentul fog fordítani, a romániai kormánynak évenként 7% járadékot fog fizetni aranyban. Az imént említett javítások és létesítmények a két vasut igazgatóságának illetékes kormányaiak jóváhagyása alá terjesztendő megegyezésével lesznek foganatosítandók.

A két vasut igazgatóságai felhatalmaztatnak, hogy a predeáli pályaudvaron a szolgálatot kormányaiak jóváhagyásával szabályozzák és hogy az ezen pályaudvaron és tartozékain való üzletkezelésért nyújtandó kártalanítást megállapíthassák. A szucsáva-iczikányi vonal csatlakozására nézve az eddig fennállott vámszabályok a Predeálon átmenő forgalomban is alkalmazandók lesznek. A predeáli pályaudvaron működő magyar alkalmazottak azon jogokat élvezendik, melyeket az eddigi szabályok értelmében a román alkalmazottaknak az iczikányi pályaudvaron biztosítanak. Ezen egyezmény 1891. évi február 12—26-ig marad érvényben és határozmányai ezen napon hatályukat veszítik, hacsak a két kormány megelőzőleg annak meghosszabbítása iránt külön meg nem egyezik. Az egyezmény a törvényhozások általi jóváhagyás után lép hatályba.

A keleti háború.

London, nov. 24. A hírlapok Konstantinápolyból, nov. 21-ikéről kelt táviratai közlik, hogy a porta Szerbiát Bulgária haladéktalan kiűzésére szólította föl.

Belgrád, nov. 24. (Ejeli 12 órakor.) A szerbek tegnap dél óta nagy előkészületeket tettek Slivniczánál a döntő csatára, mely ma kezdetét meg. Az előkészítő intézkedések Milán király személyes vezetése alatt történik, kinek jelenléte igen kedvező benyomást gyakorolt a csapatokra. Itt is nagyon örülnek, hogy a király személyesen van jelen a vész színhelyén, s a közvélemény el van ragadtatva Milán király hősiessége által. Vitézségéről már Zaribrodnál fényes bizonyosságot tett, hol maga vezette csapatait az ütközetbe, s maga jelen volt a tűzben. A slivniczai ütközet ma reggel, hajnal hasadtával kezdődött, még pedig rendkívüli erővel és hévvel. Az ágyuk bombölése messze elhallatszott, s a közeli falvak lakosságát rémületben ejtette. A slivniczai bolgár hadállás ellen 200 szerb ágyú szórta a gyilkos tüzt, szakadatlanul az egész nap folyamán, nagy pusztítást vive végbe a bolgárok erődítményeiben.

A csapatok támadása valószínűleg holnap reggel

kezdődik. Lesjanint holnap délre, vagy legkésőbb estére várják Lompalánka vidékéről, melyet napokkal ezelőtt a bolgároktól megtisztított. Megérkezéssel a szerb hadsereg egészen teljes lesz.

Eddig itt 900 könnyű sebesült szerb katonát ápolnak, a középületeket egyre nagyobb mérvben alkítják át kórházakká, mert összesen kétezer sebesültet fognak ide szállítani.

Belgrád, nov. 24. Illetékes politikai körökben sokat foglalkoznak a hatalmak esetleges beavatkozásának kérdésével. Miután Szerbia a háborút abban az időben kezdte meg, a mikor még Sándor fejedelem a szultán szuverenitásának nem rendelte magát alá, az itteni politikai körökben azt hangsúlyozzák, hogy a szerbek által meghódított területrészekre nézve Szerbiának kizárólagos joga van.

Szerbia azonban e területrészekre nézve elfogja ismerni a szultán fenhatósági jogát. A bolgárok győzelme Breznik mellett oda módosítandó, hogy miután Topolyovics Brezniket megtisztította, miután a szerb sereg zömével egvesült, e pozícióra nem volt többé szüksége s azért onnan kivonult.

Budapest, nov. 24. A szerbek tegnap Widint bombázni kezdték.

A szerb tartalék elindult a harcztérre.

Slivniczánál a szerbek tegnap reggel heves ágyúzással megkezdették a döntő ütközetet, mely a szerbekre nézve csufos vereséggel végződött. A bolgárok fényesen győztek és véres harcban visszafoglalták Zaribrodot.

Natalia királynő Ferencz József királytól vöröskereszt-egyleti orvosokat kért, kik már táboroztatnak.

Konstantinápoly, nov. 24. A bolgár fejedelem a porta válaszára táviratot küldött, melyben igen szárazon kijelenti, hogy a porta a javaslatát, a fegyverszünetet illetőleg — nem fogadja el. Fegyverszünetről csak akkor akar hallani, mikor csapatai szerb területre üzik vissza az ellenséget. Alapos reménye van, hogy ez mihamarabb befog következni. Kéri azonban a szultánt, hogy hasson oda, miszerint egy török teljhatamu kormánybiztosnak Ruméliába való küldése a háború befejezéseig halasztassék el.

Sofia, nov. 24. (Reggel 6 óra). A szerbek minden ponton szétverettek. A bolgár fejedelem szerb határon áll. A név óriási lelkesedéssel üdvözlí mindenfelé a lovagias fejedelmet.

Czaribrod, nov. 25. Tegnap hajnalban a szerbek ismételtén megtámadták a bolgárok hadállásait, de nagy erővel ismét visszaverettek. Nagy rendetlenségben, szétszórva minden ponton vonultak vissza. A bolgár előőrsek ma már átlépték egy némely ponton a szerb határt. Trnt a szerbek sietve kiűritették.

Janovics szerb tábornok szégyenében föbe lötte magát.

Román lapszemle.

A brassói román nőegyletnek közelebb lefolyt közgyűléséről a „Gazeta“ 251. számában a következő tudósítást olvassuk.

1.) Az egylet vagyona 40147 frt. 2.) A női kézimunkát az eddig csak öt osztályú leányiskolának IV. V. osztályain kívül behozták az I. II. III. osztályaiba is.) 3. Meggyőződtek annak szükségességéről, hogy a nőnevelést úgy az ismeretek szélesítése valamint a

női kézimunka tanításával előbbre kell vinni. S ezt azért, hogy a román leánykák ne legyenek kénytelenek idegen iskolákba járni, hanem folytassák a román iskolát, hogy a román természettel megegyező nevelést nyerjenek. Épen ezért a nőegylet beszüntette azon évi segélyeket, melyeket eddig Brassón kívül fekvő román leányiskoláknak adott. Kénytelen volt így tenni a román nőegylet, mert azt tapasztalta, hogy a román leányiskola V-ik osztályát végzett növendékek más iskolákba lévén kénytelenek menni, ott csak III. IV-ik osztályba vehették be a tannyelv nem tudása miatt. Csak egyetlen növendéssel történt meg, hogy felvették az illető iskola VI-ik osztályába. A brassói román nőegyletnek tehát első sorban a brassói román leányiskolára kellett figyelmét fordítani, mely eddig a más helyeken létező román leányiskolák segélyezése miatt nem volt képes fejlődni. Végül az új elnöknő indítványozta, hogy szerveztessék még egy román nőiipartanoda is, mely indítvány az új választmányhoz tette át. A vitatkozásból kitűnik, hogy a nőegylet által kitűzött cél iránt nagy érdekeltséggel viseltettek.

Ugyancsak a Gazetából olvassuk, a hogy brassói román torna- és dalegylet lobogóját a bolgárszegi sz. Miklós gör.-kel. templomban ünnepélyesen felszentelték és este a Nr. egyben dalestélyt rendeztek, melyen Alexandri Vasik „Romanör“ című költeménye is szavaltatott. Jól mulattak, egészségükre válják!

A „Gaz.“ 250. sz. vezércikkét is megemlítjük, melyben azt fejtegeti, hogy „de bizony a felekezetek és társulatok is alíthatnak ipariskolát. Lám a szász egyetem és nem is egyet, hanem 9 ipariskolát tart fenn; lám S.-Szentgyörgyön is van lakatos ipariskola s mind ez a törvény szellemével nem ellenkezik, tehát csak a románoknak nem engedték meg az ipariskola szervezését.“ Ma már a szász egyetem sem tart fenn egyetlen ipariskolát sem, hanem csak segélyezi a községek által fenntartott ipariskolákat, mert arról szó sincs, hogy az állam által szerveztetteket segélyezni fogna sem itt, sem másutt. A s.-szentgyörgyi lakatos ipariskola államiiskola, éppen úgy, mint a hosszufalusi faragóiskola. Ezek közül egyikbe sem járnak mesterinasok, hanem felső népiskolát végzett tanulók.

Most már el isten hírével a híres Biharmegyébe. Nagy dolgok történnek ott N.-Váradon, Belényesen. Román irástudok, ügyvédek járnak ott házról-házra aláírást gyűjteni a románok között annak igazolására, hogy ők elutasítják magoktól az „Irredenta romana“ kiáltványának tartalmát. Na, még csak e kellett! Szegény ügyvédek, ti kiváltságos hazafiak, — Patriótátantati — kellett nektek az, hogy a „Gazeta“ tollára kerüljete! Milyen románok vagytok ti! Ime, az egyik bár román pólyából bujt ki, nem imádkozik, nem beszél románul, így hálálja meg édes anyjának, a ki őt szülte, sőt ennél is többet tesz. Nem társalog románokkal, nem jár román kaszinóba. Hát a másik. Az jár román templomba egyszer egy évben. Ez ír, olvas, beszél románul, románokkal is érintkezik, román kaszinóba is jár — bár ne tenné, de hivi mindketten a magyaroknak is. Ez már szörnyűség! Elég, hogy az egyik két, a másik meg épen három kulacos sapienti satis — úgy mond a „Gazeta.“ — Bizony rettenetes emberek azok a román ügyvédek. Ezeknél már csak különbek a miéink, már t. i. itt Brassóban. Már hogyan lennének különbek, hiszen ezek is beszélnek magyarul, magyar ember perét is

Apróságok.

Egy világfi albumából.

»Tudok egy módszert, melyből a legfiubb nő is megítélheti a saját szépségét — ha akarja.

(Nagyon kétem, hogy akarná!)

Lépien egy lövonatu kocsi, a melyben minden ülés el van foglalva. Ha rögtön helyet kap, akkor nagyon szép. Ha félperczig kell állnia, mielőtt valaki megkínálja ülésével, akkor csak kellemes a külseje. Ha pedig az egész uton senki sem áll föl érte, akkor bizonyosan csunya.

Ez a módszer csálhatatlan!

Elővigyázat.

Guibollard egy régi barátjával találkozik, s fia után tudakozódik:

— A kedves Anatole! Legalább is már huszonöt éves! Mi lett belőle?

— Pénztárnok egy nagy banknál s összekötésben áll több pénztintézetel.

Guibollard bámulva:

— Összekötésben? Eddig nem tudtam, hogy a pénztárnokokat összekötik a pénztárral. Hanem elővigyázatnak jó.

Hadd pihenjen.

X. urnak behozza gazdasszonya a kávé, X. ur megkóstolja s leteszi a csészét a székre.

— Miért teszi oda a kávéját, kedves uram? — kérdé a gazdasszony nyájkodva.

— Nagyon gyenge szegény, — mondá X. ur — hadd pihenjen!

Udvariatlan férj.

— Kedves férjem, már nagy haladást tettem az angol nyelvben.

— Ugy?

— Már annyira jutottam, hogy angolul tudok gondolkodni. Innen pedig csak egy lépés a folyékony beszédig.

— Gondolkodni? Szép haladás! Mondhatom, ennyire nem vitted anyanyelvedben!

Kegyelet.

— Tehát holnap! — mondá a festő modelljéhez.

— Holnap nem jöhetek uram, holnap vasárnap van.

— Talán a templomba megy?

— Nem; a nagyapámat látogatom meg a múzeumban, a hol mint csontváz van kiállítva.

Ráismert.

— Vádlott, mondja meg vezeté- és keresztnévét!

— Látszik, elnök ur, hogy ön még új ember e helyen. Olyan régen járok már ide, hogy kollégái kivétel nélkül jól ismernek.

Chauvinizmus.

„Uram, — mondá egy spanyol — a napokban kirándulást tettem közel a határhoz. Visszhangot hallottam, a melynek nincsen párja. Francia földön kezdődik, minden egyes visszaverődésnél erősebb lesz a mihelyt átjutott a határon — azonnal spanyol accentust vesz föl.“

hogy Konstantinápoly elfoglalásával diadalaid czélt értek s ezzel birodalmad szilárdsága elég erős alapon nyugszik, s így — tán azt véled — a szomszédos népek támadásaitól nincs mit félni? Alattvalóid még nem mondták fel neked az engedelmességet; de csak egy kívülről jövő kis fuvalomra van szükség, hogy a nép kedélyében nyugvó forradalom szikráját emésztő lángokra lobbantsa, és ekkor alattvalóid fegyverei elened irányulnak. Fontold meg továbbá, mily kevés jót várhatsz a katolikus hatalmaktól. Nekik elég a pápa felhívása, hogy birodalmadba berontsanak; s vajjon képesek lennének-e a hosszas nyugalom által elpuhult katonáid nekik ellentállani? Még él a hatalmas Hunyadi. Perzsia még mindig félelmetes ellenség, ki el nem mulasztaná az alkalmat Egyiptommal bukásodra egyesülni. — Fel tehát, fejedelmem! mutasd magadat méltónak dicsőséges őseidhez. Ha annyira megigézett az a görög nő bájaival, hogy varázsától nem birsz menekülni: akkor szenteld legalább a napot az állami ügyeknek. A változatosság csak nagyobb élvezetet kölcsönözne a vele való társalkodásnak. A háboru veszélyei után édesebb a kedvtelés, ha a szerelem a győzőnek hódol és a szépség a babért nyújtja. Ha csak néhány napra vonultál vissza Iréntől, be fogod látni szavaim igazságát. Csak akkor leendesz legyőzhetetlen, ha az önmagad ellen való harcban győzni tudsz. «

(Vége következik.)

elvallalják, magyarokkal is szót váltanak, hanem egy hibát ezek nem követnek el. t. i. nem mennek magyar kaszinóba. Na, még ez kellene nekik, ilyen közel a Gazetához, mikor még a jó messze levőket is így megsubiczolja, mit tenne ekkor a szeme előtt levőkkel.

Hát legyen is eszük, őrizkedjenek, nehogy patrioti patentatíknak ávangeirozzanak, mert veszedelembé esnek. Azok a messze levő román ügyvédek is csak rebachért ütik a hazafiság dolgát. A nem kiváltságolt románok kivívják az ő jogait legalis eszközökkel. Ők románok és azok fognak lenni, a román nyelvet, nemzetet és a hazát — jegyezzük jól meg — nem hagyják el. hanem védelmezni fogják, mint eddig, ha kell, karjaikkal, vérükkel.

A román hazafiság a századok által be van bizonyítva. Nem kell őket erre tanítani, mert visszadobják. Menjetek ti ügyvédek és lássatok pereitek után. Mi meg azt mondjuk, hogy nem elég az, hogy valaki román legyen, hanem erélyes, tevékeny román, nemzeti ámbiczióval. Aşa se fiă! Így még nem kaptak ki a román ügyvédek a Gazetától most két kedden. Nem kell őket sem féltetni, sem sajnálni, van eszük, hogy megálljanak a gáton. Ha valaki sajnálatraméltó, az nem más, mint magyar hazánk, melyben ilyenek történhetnek az elnyomatás e rettenetes napjaiban!!

Am ăisu!

Czenkalji.

Kulturegylet.

Kivonat az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egylet munkaprogramjának vázlatából.
(Vége.)

Más egyletekkel való egyesülés közös munkára, illetőleg azok belénk olvasztása anyagi erősítésünkre is szolgálna, ennél fogva itt látjuk helyén lévőknek ez iránybani teendőink rajzát megkísérteni.

Fennebb már jeleztük az erdélyi muzeum és gazdasági egylet támogatásának szükségét a készitendő monografiára nézve.

A székely egylettel vagy az összműködés vagy a beolvadás iránt lehetne tárgyalásokat kezdeni.

A mi a fiókokat illeti, ezek egyrészt egyletünk végrehajtó közegeiül tekintendők, mint ilyenek feadata tagok szerzése, a tagdíjak behajtása és más jövedelmek teremtése, a különböző egyleti intézmények létesítésénél való közreműködés, azok fenntartására való ügyelet, ellenőrzés, másrészt önálló indítványozó, véleményező szervei, mint ilyenek kiegészítik a központi választmány kormányzó működését.

Utóbbi irányban az egyedül helyes viszonyt úgy képzeljük, hogy határozataik csak a központi választmány jóváhagyása után hajthatók végre, mert e nélkül lehetetlen lenne egyöntetű tervet keresztül vinni, ebből kifolyólag, bár a fiókokat jogosultaknak tartjuk, hogy bevételeiknek az alapszabályokban említett 1/4 részét helyi szükségükre fordíthassák, erre nézve is a központi választmány jóváhagyását kell kívánnunk.

Ezen 1/4 feletti rendelkezést helyi szükségleteire a fiókoknak annyival inkább elismerendőnek tartjuk, mert az alapszabályoknak másként helyes értelme sem lenne, ugyanis az irodai, posta, beszédési költségekre csak nem akarhatták az alapszabályok a bevételek egy negyedét fordítani, másnemű költségek pedig elő sem fordulhatnak, mert a tisztviselők díjazására gondolni sem szabad.

De elismerendőnek tartjuk a központ jóváhagyása mellett az e 1/4 feletti rendelkezést azért is, mert különben a fiókok pusztá gépezetökké válnak s semmi önálló rendelkezési joggal nem bírva, az irántuk való érdeklődés csökkenni fog.

Hátra van még, hogy az egylet működésének földrajzi megjelölésére, a gazdasági és közművelődési intézményekkel, segélyekkel ellátandó egyes helyek névszerinti felsorolására s az ezzel kapcsolatos költségvetésre nézve a teendőket röviden jelezzük; röviden, mert teendőink konkrét, helyenként megállapított képét a pontosan meghatározott költségekkel együtt csak hónapok szorgos munkája után leszünk képesek elkészíteni s ez uttal az irányelvek megállapítására kell szorítkoznunk, melyek szerint tervünket egybeállítani akarjuk.

E tekintetben a Maros és a két Küküllő mente, az Aranyos vidéke, a Mezőség, a Szolnok-Dobokán át Nagybánya felé vezető irány, a Szamos mente, a Kolozsmegyét a Szilágysággal összekötő közlekedési ág, Brassó, Szeben, Segesvár, Szászváros, Déva, Hunyadmegyének eloláhosodott része, Alsó Fehér városai lesznek geografikus fővonaink és főgönczpontjaink.

Különös gondunkat fogja igényelni egyes intézményeink költségvetésének elkészítése, mert egész munkánk csak úgy lehet sikere, ha szoros számításra lesz alapítva minden, a mit tervezünk.

Mindezeket egybefoglalva indítványozzuk, mondja ki a tisztelt választmány, hogy program-vázlatunkat

elfogadja s annak részletes keresztülvitele végett a rendes igazgatásban is szükséges következő bizottságokat alakít:

1. Közművelődéseit, mely az egyházak, iskolák, óvodák segélyezésére, felállítására, a tanítók és tanulók segélyezése, a népkönyvtárak létesítése tekintetében adjon részletes, a helyek megjelölésével s költségsszámitással egybekötött véleményt.

2. Közgazdaságit, mely a különböző gazdasági hitelszövetkezetek és egyéb egyletek, az ipari oktatás, a pénzügyintézetek kivételképen való támogatása s a Kárpát-egylet fiókjának megalakítása s a székelység nyugatra terelése tárgyában tegyen hasonló részletes javaslatot.

3. Irodalmi, mely a monografia megírása s a román és német nyelven terjesztendő iratokra nézve készítsen tervet s állandólag gondoskodik a hazafias sajtónak ügyünk mellett ébrentartásáról.

4. Gyűjtő szakosztályt, mely a taggyűjtés és jövedelem szaporítás kérdéseit készíti elő.

Mondja ki továbbá, hogy az elnökség a róm. kath. ev. ref. és unit-egyházak főhatóságaihoz fordul, kikérve azok véleményét, hol legszükségesebb a segély, hogy a fennevezett egyletekkel, illetve intézetekkel a belátása szerint legjobbnak tartott módon lépjen összeköttetésbe, hogy azok támogatását, illetve közreműködését előkészítse, végül pedig a fennebi három bizottság munkálatait a directorium közreműködésével, a menyinyiben szükséges egyeztetve, kombinálva terjeszse végjövahagyás végett a választmány elé, hogy így az egész működési terrenum nemzetiségi, közművelődési és közgazdasági szempontból való kimerítő térképe megalakítható s ehhez képest a megállapítandó egyöntetű terv alapján a végzendők sorrendje megállapítható legyen.

Kaszinói párbeszéd

Hazaffy János ügyvéd és Saxonius Justus nyugalmazott senátor közt.
Difficile est satyram non scribere.

II.

Saxonius. A mult napokban meglátogattam N. Szebenben egy régi jó barátomat, kivel egyről-másról beszélgettem; e közben mutatott nekem egy ugyanott 1882-ben, Drotlefnél megjelent ily című füzetet: „Die Verhandlungen über das Mittelschulgesetz,“ a melyből megdöbbenéssel vettem ki, mily nagy a magyarság közt a szászok elleni gyűlölet.

Hazaffy. Miben nyilvánult hát ezen nagy gyűlölet?

S. Miben? furcsa kérdés! báró Prónay a szászok ellen „tüzet-vasat“ ajánlott. A miniszterelnök ur pedig azzal fenyegeti őket, hogy jöhet idő, a midőn a szászokat a földnek semmiféle hatalma meg nem oltalmazza. Uram! az nem lehet jó ügy, mit így kell érvelni! Ez a gyűlölet indokolatlan, s hogy ennyire kellett jutni a dolognak, az nagyon szomorú!

H. Ugy van, nagyon szomorú! De most már én is veszem észre, hogy szenátor ur a nagy-szebeni szász gyógyfürdőben evezkelt. Mintha csak kicsérélték volna! Azonban nyugodt lehet. Nem vagyunk mi vad oláhok, hogy legott tüzzel-vassal neki menénk egy maroknyi polgártársunknak. S végül nem is rettegünk mi oly nagyon a szászok lármájától, hogy azt enyhébb módon el ne tudnók csitítani, ha egyszer megsokalljuk. Ha pedig két oly férfiú, mint Prónay és Tisza Kálmán ily hangon nyilatkozik: akkor már bizonyos, hogy az „ártatlan“ szászok, kik a vizet sem zavarják, erre sok, de igen sok alapos okot szolgáltatnak.

S. De én hiába kerestem ily okokat, azokat sehol sem lelem.

H. De ezen körülmény még nem zárja ki, hogy ama két nagytekintélyű uri embernek még is lehetett oka ily keményen nyilatkozni. Mert biztosíthatom, szenátor ur, miszerint most sem mulik nap, hogy a szászok saját lapjaikban, de főleg idegen német lapok, különféle folyóiratok és naptárakban — az utóbbiakban a köznépi felizgatására — Magyarországról és ennek jeleseiről oly alávaló, cinikus, bosszút lehelő és oly elvadult hangon ne írának, miképpen azok olvasásánál teljes lehetetlen, hogy a legpblegmaticusabb embernek is vére minden ereiben fel ne háborodjék!

Ime! tessék ezen füzetet elolvasni, de nem! hogy magát tulságosan ne fárasztssa; tartsunk belőle ketten egy kis böngészetet; egyelőre az is elég annak behizonyítására, hogy az mind kevés, mi bizonyos szász kotéria megbélyegzésére itt ott eddig felhozott.

Mint látni tetszik, ezen füzetet dr. phil. Schuchardt Ottomár adta ki Röthán (Szászország) a ki sajtát bevallása szerint, Magyar-Erdélyországot illető czikkei nagy-szebeni levelezőitől veszi, mely körülmény — szerinte — az illető közleményeknek hitelességét fokozza.

(Vége következik.)

Színház és művészet.

Kedden Fischer Róza k. a. jutalomjátékául Costa egyik „életképe“, „Káplárja“ hozott színpadra. Bérlet-szünet daczára a közönség, kinek Fischer R. k. a. kedvence, elég szép számmal jelent meg s virágsokor s gyakori tetszésnyilvánítással mutatta ki sympathiait. Az est sikerében osztozott még Wurm, ki „István“ huszárkáplárt a tőle már megszokott ügyességgel adta, bár szerepének magyar beszédben és énekben nyilvánuló részéből hiányzott az illúzió rovására a magyaros hangsúly. Lobe ur tehetségének egy új előnyös oldalát fedeztük fel: a gonosztevők rendes személyesítője ez uttal a kedélyes apa szerepét igen hatásosan adta.

A „Philharmoniai hangverseny“ decz hó 4-én fog megtartatni. A műsor hol, Beethoven, Mozart, Cherubini, Bruch (hegedűhangversenye a városi zenekar hangversenymesterétől, Krause ur által előadva) nagyobb szabású műveivel találkozunk, igen érdekesnek ígérkezik. E komoly irányú produkció lévén helybeli zeneéletünknek ugyszólván virága, már előlegesen felhívjuk a közönség figyelmét ez estélyre. A zenekart, mely ez alkalommal helybeli jobb műkedvelők, vagy 20 taggal szaporíttatik, tudvalevőleg Brandner karmester vezeti, kinek alapos s bő zeneismeretei komoly es odaadó törekvése már előre is biztosítják a sikert.

Utolsó számunkban Walter G. hangversenyére vonatkozó referadánk végén tévesen áll, hogy „Közönlünk magyarok közül nem volt jelen senki.“ Igenis voltak; sőt — tekintve az úgy sem valami rendkívüli műélvezetet nyújtott hangversenyt, — elegenden is voltak. A minden nemes s szépért lelkesülni tudó magyarságunk érdekében e kellemetlen tévedést ezennel rectificáljuk.

A közönség köréből. *)

Nyilvános köszönet.

A közhalmi m. kir. állami népiskola tanulóinak segélyezésére f. évi november hó 14-én rendezett fillérestélyen felülfizettek: Bartha F. 40 kr. Boér M. 40 kr. Gagy D. 10 kr. Lungu Gy. 70 kr. Gabonyi 20 kr. Petrovics L. 40 kr. Gyertyánosy F. 70 kr. Falk J. 30 kr. Czink K. 30 kr. Kohl 30 kr. Jakobi B. 10 kr. Müller 10 kr. Vidmer 10 kr. Lürtz 70 kr. Buzea J. 20 kr. dr. Dócz 20 kr. Martini 70 kr. Jsskulz Gy. 40 kr. Albrich F. 40 kr. V. A. 10 kr. Jikeli 40 kr. Flagner 70 kr. Balthes 70 kr.; Homoródról: Haas F. 70 kr. Dáni 70 kr. Láposi L. 20 kr. Hermann V. 20 kr. Dubovszky A. 70 kr. Hévizről: M. M. 10 kr. Alsó-Rákosról: Barabás D. 30 kr. Erzsébetvárosról: Simon F. 70 krt.

Ezen kívül a fennemlített czélra adakoztak: Raab Ferenczné (A.-Rákosról) 1 frtot, Bocz J. (Hévizről) 1 frtot, Czirjek E. (Homoródról) 1 frtot, Szarka Elek-né 80 krt, Láhni F. 40 krt, N. N. 5 krt, Szabó A. 10 krt, Gyertyánosy Ferenczné 60 krt, Simay Salamon 1 frtot, Hoffmann Erzsi 1 frt 20 krt, Téglás J. egy ruhára való szövötet és 20 krt, Gyertyánosy Ferencz két ruhára való szövötet, 1 sapkát, 1 pár harisnyát és 3 kendőt.

Avult ruhaneműeket ajándékoztak: Bokor Andrásné 2 drbot, Hoffmann E. 1 drbot, Finta 3 drbot, Szabó A. 4 drbot, Szarka E. 3 drbot, Gabonyi 1 drb.

A felülfizetések és adományok összege: 20 frt 5 kr. három ruhára való szövötet és 19 drb különféle ruhanemű. A fillérestélyen elárusított gyümölcsöt meg Vagnerné és özvegy Grosz M.-né asszonyságok ajándékozták.

Fogadják a nemesszivű felülfizetők és adakozók könyör adományaikért halás köszönetünket.

Köhalom 1885. november 18.

Téglás István,
igazgató.

Hoffmann Erzsi,
áll. tanítónő.

Irodalom.

Uj lap. Folyó évi deczember hó elején „Katonai Lapok“ czim alatt politikai jellegű katonai szaklap indul meg Bolgár Ferencz főhadnagy szerkesztése alatt, melynek munkatársai a legnevezetesebb bel- és külföldi katonai írók lesznek. A lap hetenként egyszer 1 1/2—2 iven jelenik meg nemcsak a hivatásszerű s a szabadságolt állományú katonák, hanem a nagy közönségnek is van szánva, minél fogva az népszerű hangon lesz tartva.

Naptár. A „Franklin-társulat“ által kiadott „Székely-egyleti képes naptár“ 1886. évre diszes kiállításban megjelent. Szerkesztő bizottság: Bochkor Károly, Buzogány Áron, Deák Farkas, Imecs F. Jákó, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor és Turóczy Adolf. A naptári s közigazgatási részen kívül ott találjuk József főherczeg és családja czimű közleményt gyönyörű három arczképpel; ott van továbbá: Lönhart Fereucz, a két Szász, ref. püspökök, Potsa Jó-

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

zsef, Cserey Jánosné s báró Szertereszthy Stephanie (arczképekkel). Ezenkívül vannak igen becses szép egyéb dolgozatok. A gyönyörűen kiállított naptár ára csak 25 kr. Melegen ajánljuk.

A szerb-bolgár háború kitörése arra indította a „Pesti Hírlap” szerkesztőségét, hogy tudósítót küldjön a két balkáni nép közt lefolyó harcok színhelyére s így a „Pesti Hírlap” harezteri tudósításai hitelesség, közvetlenség és gyorsaság dolgában bizonyára az első helyet foglalja el. Így bizonyítja be a „Pesti Hírlap”, hogy valóban megérdemli a magyar olvasó közönség pártolását, mert folyton arra törekszik, hogy mentől többet, jobbat és érdekesebbet nyújtson olvasóinak. S mint a szerkesztőség bennünket értesít, december elsejétől kezdve a „Pesti Hírlap” naponként kivétel nélkül két egész iven (16 oldal) fog megjelenni, mostani alakjában, de jobb nyomással (rotációs gépen kiállítva). Megmarad azonkívül a hetenkinti zenemelléklet is. Hogy a lap cikkei és tárczáit hazánk legkiválóbb publicistái és írói szolgáltatják, azt már úgy is tudja az ország művelt olvasó közönsége, melynek figyelmébe s pártfogásába jó lélekkel ajánlhatjuk ezt a napilapot, lévén annak előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr, mely a kiadóhivatalba (Budapest, Nador-utca 7. sz.) küldendő. Mutatványszámokat is kész a kiadóhivatal küldeni egy hétig ingyen és bérmentve.

Helyi és vidéki hírek.

Elvesztett perek. Brassó városára ismét jó napok járnak. Perel vaktában és veszt pompásan. Csak-hogy a baj az, hogy ez mind a polgárság bőrére megy. A Tömös patak tulajdonjogát már régebben elvesztette s a telekkönyvi hatóság elrendelte a tulajdonjog törlését. A város megfellebbezte, de a kir. tábla helybenhagyta a telekkönyvi hatóság végzését. Erre az ügyre még visszaférünk. Vesztett a város még egy másik pert is, csak-hogy ez pénzbe kerül. Ugyanis a város évek óta perel Reinisch volt városi főerdészszel. — Végre mégis a város lön a peresztes fél s a tvszék 4854. számú ítéletével a város elmarasztaltatott Reinischnak 1231 frt. 32⁵/₁₀ krt, ennek 1884. május 25. től számítandó 4%-os kamatai s 90 frt. 62 kr perköltséget kifizetni. Épületes dolgok! Mivel igazolja ezt a t. tanács?!

Szinészet. A helybeli német szintársulat ma, csütörtökön, oly előadást fog tartani, minőt eddig még nem adott. Ugyanis Rémay Károly igazgató jutalomjátéka lesz ma, mely alkalomra a különben is igen törekvő társulat nagyban készül. Szinre kerül Berg O. F. (a bécsi „Kikeriki” szerkesztője) kitűnő s általános kedvelt 4 felvonásos életképe »A pap szakácsnéja« (Die Pfarrersköchin.) Felhívjuk ezen élvezetesnek ígérkező előadásra t. közönségünk b. figyelmét.

Mulatság. A bodolai állami tanítókar 1885. év november 28-án a létesítendő dalárda-alap javára filaréstélyt rendez, melyben közreműködnek: Csulak Lajos, Benke Irma, Szőke Albert s Vén Árpád. Ugyanekkor előadatik a „Már alszik” című vígjáték. Belépti díj 60 kr. Kezdeté este 7¹/₂ órakor.

Az erdélyi kultur-egylet javára Vinga város (Temesmegyében) lelkes bolgár ajku közönsége 50 forintot és két darab aranyat gyűjtött, s azt Bethlen Gábor gróf egyleti elnöknek elküldte, ki meleg hangu levélben köszönte meg a bolgároknak adakozását.

Rejtélyes gyilkosság. A Temesvárra jövő emberek jelentést tettek az ottani csendőrpáncsnokságnak, hogy a temesvári országuton Zsebely és Saágh községek között, a ligeti határban az ott levő közhid alatt f. hó 19-ikén reggel egy ismertlen, mintegy 30 éves polgárius öltözetű férfi hulláját találták. A lábokról a cipő le volt huzva; a zsebek ki voltak fordítva és fosztogatva; a fejen és nyakon több óriási seb tátongott. A hullánál semmiféle írást nem találtak, melyből személyazonossága megállapítható lett volna.

Kecskeméti csendélet. Egy kecskeméti gymnázialis tanuló b. Hauser a színházban bántalmazta Battlai Jánost, a „Kecskemét” szini referensét. Hausert elítélte a rendőség, de őt Battlai párbajra is hívta. A felek 25 lépésről löttek; egyik sem sérült meg.

Pacor altábornagy, az erdélyrészi honvéd-kerület parancsnoka Bécsben f. hó 24-én meghalt.

Vakmerő lopás. Tinnyén e hó 20-án éjjel feltörték és kirabolták Abele Rézi falusi házala lakását. Mindent elvittek belőle, még a Rézi 80 éves anyjának előre elkészített halotti ruháját és 50 frt temetkezési pénzét is. Az öreg most kétségbeesetten panaszoja, hogy ő most „meghalni sem tud.”

Elfogott csaló. Bécsben elfogtak egy fiatal embert, a ki ismert magyar mágusok neveivel házalt és csalt. Rajkai-Friebeisz Sándornak hívják, s tartalékos altiszt.

Halálos baleset. Repka Mátyás napszámos a soroksári uti spódiumgyárban hirtelen rosszul lett s ágyáról hanykolódás közben lezuhánván, fejét oly erővel zúzta a kályhába, hogy a kórházban meghalt.

Öngyilkosság. Olasztelekről írják lapunknak, hogy Brik Ferenc ottani asztalosmester e hó 21-én éjjel öngyilkosságot követett el. Nyakát borotvával átmetszette, s rögtön meghalt. Mint levelezőnk írja, zilált anyagi viszonyok készítették e tett elkövetésére.

Megindult a föld Varga András budapesti molnárlegény alatt. A Cseky-féle kőbányában egy kiálló szikla végére állva nézte a dolgozó munkásokat, midőn a szikla hirtelen letört s ő egy sziklahasadékba lezuhant. Hátán és derekán súlyos zuzódásokat szenvedett.

Gróf Szécsenyi Ödön pasa konstantinápolyi tűzoltóparancsnok a napokban levelet irt Scerbovszkyknak, a budapesti tűzoltó-parancsnoknak, s e levélben panaszkodott, hogy makacs torokgyulladás van. A derek ember állapota azóta nem javult, sőt annyira roszra fordult, hogy az orvosok nem igen remélik fölgyógyulását.

Drága szelencze. A német birodalom 1884—1885. költségjegyzékéből kivehető, hogy az a gyémántos szelencze, melyet Giers kapott a német kormánytól emlékeül s skiernievicei találkozásnak, 17,000 márkába került, — amivel szemben szinte jelentéktelennek tetszik az, hogy az afrikai konferencia költségei 69,068 márkára rugnak.

Vámemelések Olaszországban. Mint Rómából jelentik, az olasz kormány imént elhatározta, hogy a szesz vámját 35 a cukorét 11 s a petroleumét 5 lirával fogja emelni. A kávé s a szivarok beviteli váma is emeltetni fog.

Nyílt köszönet!

Alólirottak kellemes kötelességünknek ismerjük Fink András brassói építő mesternek csergepiacz 310. és várutca 231/2. számú házaink szolid és minden tekintetben sikerült felépítése indokából őszinte köszönetünket nyilvánítani. Ezen emeleset kőházaink, úgy alant, mint fent praktikus beosztás és kellemes elhelyezése által tünnek ki a lakások, me'lék helyiségek, feljárás és az üzlet tekintetében is. Egyfelől ezen körülmény, másfelől pedig az, hogy Fink András ur e házak vállalatát gyorsan, a kikötött időre elkészítette, hogy továbbá a mostanság úgy divatba jött „többmunka”-val minket nem terhelt, hanem szigoruan megmaradt szerződésünk korlátai között: Fink András építő mester urat egészen ajánlható és megbízható színben tüntetik fel.

Ki kell emelnünk még azt is, hogy Fink András ur egész felelősséget vállalt a szomszédokkal szemben is, a közös falak lebontása, szabályozása és újból-építése iránt, és ezen ezimen is sem közöttünk, sem szomszédaink között semminemű kellemetlenség fenn nem forgott.

Mindezeknél fogva Fink András építő mester urat a legjobb meggyőződéssel, a tapasztalat tanácsa folytán, őszintén ajánlhatjuk azoknak, kik egy szolid, karakteres építőmestert keresnek.

Végül mind azon mester uraknak, a kik e két építkezésekhez, szolid, tiszta és kitűnő munkáikkal hozzá járultak, szintén őszinte köszönetünket nyilvánítjuk. —

Brassó, 1885 november hó 22-én.

Papp István és fia,
Csergepiacz, 310 sz.

Stanescu G. Mihály.
Várutca, 231/2 sz. a.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma- sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Szerkesztő postája.

Az állami iskola kimutatása az árvaház adakozásairól térszúke miatt csak jövőre jöhet.

T. I., Köhalom. Szívesen vennők, ha lapunk rendes levelezői között latnók.

B. J., Szeben. Engedelmet kérünk az elmaradásért. Levélben bővebbet.

Csik-Gyimes. Fel fogjuk dolgozni, csak kis idő kell hozzá.

Kis lutri: Utolsó nagy-szebeni huzás november 25-én: 23. 66. 30. 8. 26.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. november hó 23-én.

Román papirpénz a 20 frankos	8.53 vétel	8.56 eladás
ezüstpénz a 20	8.45	8.50
Napoleon d'or (aranypénz)	9.96	10.—
Török lira	11.32	11.42
Orosz imperial	10.17	10.25
Arany	5.91	5.96
Orosz papirrubel	122.—	122.50

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMEÉNYEK.

En, CSILLAG ANNA, 183 cmtr. hosszú, óriás-melyet saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatából nyertem, bebizonyítottam köszönőlevelek ezreivel, melyek mindenkinél szabad betekintésre rendelkezésére állanak, hogy az mindennemű hajbetegségek ellen a legjobb s legbiztosabb szer, a hajhullás megakadályozására, a hajnövése előmozdítására, a fejbőr erősítésére, fejfájás, korpaképződés, kopaszfejltség, fénfiaknál a hajsz és szakáll gyér volta ellen bámulatos eredményt hozhat. A legújabb szakképzett szakértők elemzési bizonylatát betekinthetők. — Egy tegely ára 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasítással együtt.

Csillag és Társa gyára, Budapest, király-utca 26.

Kapható Brassóban: Kropácsy Ferencz fodrász úrnál, Nagy-utca 486. sz. a.

a Pesti magyar kereskedelmi banktól.

Részvénytőke 5 millió forint.

Alapított 1842. **Kapható Adler L. Jakab váltóüzletében.**

A nagyérdemű közönség könnyebbítésére a „Pesti magyar kereskedelmi Bank” elhatározta, a budapesti értéktőzsdén jegyzett sorsjegyekre az 1883. évi XXXI. törvényczikk alapján igen kis havi részfelfizetésekre törvényesen belyegzett részleteket kiadni, s ezen üzletág tovanatósításával **Adler L. Jakab** helybeli váltóüzletét bizta meg.

Adler L. Jakab váltóüzlete Brassóban ajánl a n. é. közönségnek

SORSJEGY-RÉSZLETEKET kiadva a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK által

a VEVŐ KIVÁNSÁGA SZERINT 12, 18, 24, 30 s 36 havi részletezésre.

Az első részlet készpénzfizetése után a vevő már törvényes tulajdonosa a részlet levárlata előtt netalán tett nyereséménynek.

Egyelőre kaphatók a következő részletek:

	9.25	10.50	12.41	14.48
Magyar	3.33	3.78	4.47	5.61
Vörös-kereszt-sorsjegy	2.22	2.52	2.98	3.74
Osztrák	1.11	1.26	1.49	1.87
Vörös-kereszt-sorsjegy	8.55	9.75	11.55	14.48
Bécs városi sorsjegy	2.28	3.90	4.62	5.79
Szerb 3% járadék-sorsjegy	1.14	2.60	3.08	3.86
Tisza-szabályozási sorsj. 4%	5.—	1.30	1.54	1.93
Magyar járadék egész	1.26	5.66	6.71	8.43
Hitel-sorsjegy	4.91	1.44	1.70	2.13
1864. évi állam-sorsjegy	4.75	5.59	6.61	8.30
	7.08	8.06	9.53	11.97
	6.84	7.79	9.20	11.56

Ugyanitt más sorsjegyekre is kaphatók részletek.

Különös előnyben részesül a részletek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megkapar. Ugyan nálam készséggel adtnak szobeli s írásbeli felvilágosítások.

A budapesti magyar kereskedelmi bank részleteitől újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe, annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénzintézetével, mely a törvényes számláknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. Főter, virágssor.

(239) 17—30

Brassó, főter, virágssor.